

Братя Мормареви
ВОЙНАТА НА ТАРАЛЕЖИТЕ

ЗЛАТНИ ДЕТСКИ КНИГИ

49

МОРМАРЕВИ БРАТЯ

**Войната
на таралежите**

trud
СОФИЯ, 2009

Първа част

ДВОРЪТ

1.

Мухата забръмча отново, заблъска се в стъклото на прозореца, утихна за миг и пак разпери криле, устремена навън.

Димитър Маляков отбеляза с чертичка върху корицата на тетрадката си поредния опит на насекомото да се измъкне от стаята на шести „г“ клас наред час по математика. Досега беше теглил трийсет чертички, на групички по пет. Драсна трийсет и първата. Мухата побръмча, побръмча и пак се умори. Стаи се в ъгъла на рамката – вероятно гледаше какво става на двора. Колко ли далеч може да вижда една муха? Сигурно достатъчно, за да установи колко хубав е този есенен ден – уж е краят на септември, а слънцето грее като през ваканцията.

Мухата забръмча и Димитър Маляков постави трийсет и втората чертичка. Искаше да разбере колко пъти това глупаво животинче ще си цапне главата в стъклото, докато схване, че измъкване навън няма.

– Отвори прозореца!

Учителката по математика и класна на шести „г“ клас Ана Добрева гледаше точно него и Маляков реши да не се прави на ударен. Стана, отвори прозореца и мухата излетя на чист въздух.

Добрева продължи урока. Разправяше нещо, което

© Братя Мормарев, автори, 2006, 2009 г.

© Виктор Паунов, художник, 2009 г.

© Книгоиздателска къща „Труд“, 2009 г.

ISBN 978-954-528-916-3

Маляков не разбираше, тъй като, увлечен в наблюдения, беше пропуснал обясненията ѝ. Погледна към черната дъска. Там още стояха написани заглавието на урока – „Привеждане на дробни към общ знаменател“, и дефиницията. Преписа я механично в тетрадата си, след това я прочете още един път: „Две дробни привеждаме към ОЗ, като намерим ОК или НОК на знаменателите и разширим тези дробни до дробни със знаменатели, равни на това ОК или НОК. НОК на знаменателите е НОЗ на дробите“. Нищо не разбира, но не се разтревожи. Камен щеше да му обясни урока.

Камен Тошков, председателят на отрядния съвет, седеше на средната редица, четвъртия чин. Живееше с Димитър Маляков в един блок, но в различни входове и другаруваше с него още от малък. Маляков дължеше на Камен ако не всичките, то поне две трети от домашните си по математика.

Отварянето на вратата прекъсна занятията. Влезе директорът с някакъв непознат висок мъж. Учениците се изправиха шумно.

Директорът представи госта – Христо Пангаров, бивш състезател от националния отбор по баскетбол, участвал в сто и две международни срещи, понастоящем треньор на децата и юношите в „Академик“. След това му даде думата:

– Деца – започна Христо Пангаров, – дошъл съм да запиша желаещите да тренират баскетбол. Не гледайте, че сега всички се увеличат по футбола. Средният ръст непрекъснато се увеличава, следователно все повече хора ще гледат нагоре към коша, вместо да търсят топката в краката си. Баскетболът развива сръчност и бързина, помага за бързото израстване на височина...

На това място от речта Димитър Маляков вдигна ръка.

– ...Аз бях най-ниският в класа – продължи Пангаров. – За една година пораснах с дванайсет сантиметра.

Маляков изпъна ръката си още повече и се заповдига нетърпеливо от чина си. Дванайсет сантиметра, охо, това никак не е зле! Сега в класа той се нареждаше на предпоследно място по височина и заради това, а не заради презимето му викаха Маляка. Ако този човек го вземе в отбора си...

Маляка се опита да срещне погледа на Пангаров, да привлече вниманието му, но Пангаров като че ли не го забелязваше. Продължаваше да говори. Притежаваше чаровна усмивка и дар слово, но Добрева не го слушаше. Подпряла гръб на прозореца, тя се чудеше как може току-така, посред час, да ѝ прекъснат урока. Знаеше, че за децата посещението на треньора е добре дошло. Слушаха го с интерес дори и тези, които в часовете ѝ винаги блееха нанякъде. Това я обиждаше.

Христо Пангаров се увличаше все повече и повече в красноречието си. Разказа колко много труд и постоянство ще се изискват от всяко дете, за да се нареди в редиците на националния отбор. Със силата на художественото слово той пресъздаде някои по-интересни моменти от мачове в Милано, Мадрид, Сантяго, Мексико Сити и с това съвсем възбуди фантазията на всички.

– Какво е баскетболът? – провикна се той накрая патетично. – Преди всичко движение! А движението е в основата на живота. Баскетболът укрепва здравето, укрепва духа, създава силни мъже. Мъже ли искате да станете или баби?

– Мъже! – изреваха в един глас момчета и момичета и вдигнаха ръка. В гората от ръце ръката на Маляка се изгуби и той се изправи.

– Какво има? – попита го треньорът.

– Да ме запишете!

Пангаров тръгна към чина на Маляка. Спря се и го измери с очи. Маляка стоеше изопнат. „Дано ме избере, дано ме избере, дано ме избере...“, повтаряше си

той наум. Вярваше, че като желяеш нещо силно, то непременно се сбъдва.

– Да се разберем – обади се класната Добрева, – на ученици с посредствен успех няма да разреши да тренират.

– Ние и не приемаме – отвърна треньорът и продължи между редиците. – На нас слаби ученици не са ни нужни.

След това уточнение десетина деца смъкнаха ръцете си. Но не и Маляка. Той продължаваше да държи ръката си вдигната и да следи с очи Пангаров. Не му беше ясно записан ли е в отбора или не. Изпитваше неприязън към класната си. Ако не го запишат, тя ще е виновна. Само се меси там, където не ѝ е работата. Какво значи „посредствен успех“? По математика имаше четири, пълно четири! По другите предмети получаваше и петици, и четворки, и тройки. Никой в класа не можеше да се похвали с по-шарен бележник от неговия. И една шестица се мяркаше дори – по физкултура. Шейсетте метра вземаше за осем секунди, а на лост правеше „слънце“. Кой друг на негова възраст може да прави такова хубаво „слънце“! И въобще „слънце“ се прави само във висшите учебни заведения. А тя, Добрева, намеква, че е посредствен ученик, без да си дава сметка, че може да прекъсне едно блестящо спортно бъдеще още в зародиш.

Всъщност децата напразно държаха ръцете си вдигнати. Пангаров знаеше предварително за кого идва. Той имаше навика тайно да наблюдава децата в часовете по физкултура. Изброи имената на трима. Никакви възражения от страна на Добрева. Това вдъхна нови надежди на Маляка – и тримата не блестяха с успеха си.

Пангаров спря пред Камен. Изгледа го от главата до краката и обратно.

– С успеха как е? – обърна се той към Добрева и ѝ се усмихна. Тя беше не само млада, но и красива.

Добрева не отвърна на усмивката му. Гледаше го ядосано. След посещениято му мъчно щеше отново да привлече вниманието на класа.

– Председател на отрядния съвет е! – отвърна тя недружелюбно.

– Името? – обърна се Пангаров делово към Камен.

– Камен Тошков.

– Добре дошъл в нашите редици, Камене. Утре осем нула нула на игрището!

Добрева се присегна, постави ръка на рамото на Маляка и го натисна да си седне, стига е стърчал. На Маляка му стана обидно. След избора на Камен желанието му да влезе в отбора нарасна многократно. Не беше вече работата само до баскетбола. Маляка вярваше, че в края на краищата под спортното небе на България ще се намери място и за него. (Миналия вторник вестник „Старт“ излезе с уводна статия „Под спортното небе на България“, което заглавие Маляка запомни, защото му хареса. Готова фраза за класно по български език! Сменяш „спортното“ с по-подходяща дума – и готово. Например „Под литературното небе на България изникваха такива поети, като...“. Маляков имаше и други готови фрази в главата си, които помагаша бележката му по български да бъде твърдо пет. Ако не ги употребяваше, може би щеше да получи и шестица, защото иначе не пишеше лошо.) Болеше го обаче, че Камен е избран, ще ходи на тренировки, а той ще стои отстрани. Та с Камен не бяха се делили никога. И друго си мислеше Маляка – когато Камен играе някъде по света, той ще си стои къщи пред телевизора и ще го гледа – ако предават мача. Ами като свърши предаването? Ще се чуди какво да прави, а Камен ще се разхожда из непознати страни, пълни с толкова примамливи неща. Като онази змия например, която баща му донесе последния път от Франция. Съвсем като истинска. Сложиш я на стола на някой гост, той рече да

седне и... Да носеше сега змията. Щеше да види Добрева.

– Лъчезар Пантев – каза треньорът.

Добрева трепна, като чу името.

– Невъзможно – отсече тя. – Пантев е зле с успеха.

Лъчезар Пантев, дангалак с наболи мустаци, седеше на последния чин с наведена глава, пълна с тъжни мисли. Щом Добрева не разрешава, значи...

– Имам такъв случай – усмихна се отново чаровно Пангаров на Добрева, – слаб ученик, като започна да спортува системно, подобри успеха си. Въпрос на оросяване на мозъка. Това момче – посочи той към Пантата – има отлични данни – бързина, отскок, рефлекс...

– Значи мозъкът му е достатъчно оросен! Нека благоволи сега да го използва за учене, пък после...

Лъчезар Пантев си помисли колко несправедлива е класната. Бележките, които беше получил от началото на годината, никак не говореха за добро оросяване на мозъка. Един добре оросен мозък не може да се разсейва така, както неговият. Ето вчера по история например – разказваше им учителката за развитието на градовете по време на феодализма, а неговата мисъл се понесе над града и кацна край игрището по баскетбол. И като го извадиха на черната дъска – тройка! Да не говорим за позора по български език – вместо „обредни народни песни“ чу „обедни народни песни“ и когато Станчовска го изпита, той заяви, че обедните народни песни се пеят за апетит.

– Той е талант! – натъртено повтори треньорът и Добрева обърна очи към него. – Да, да! Панта, стани!

Пантата се изтегли иззад чина с целия си ръст. Треньорът го посочи с ръка:

– Лъчезар Пантев ще стане национал, мога да твърдя това. Той ще донесе олимпийско и световно злато на България. От Пантев аз ще направя баскетболист номер едно.

Всички обърнаха глави към Пантев, или Пантата, както му викаха.

– Да – каза директорът повече като размисъл, отколкото като съгласие. – Най-напред Пантев трябва да повиши успеха си. За останалото ще говорим след това.

Пантата наведе отново глава.

След като директорът и треньорът Пангаров напуснаха стаята, Добрева изтри дъската и написа следващото подзаглавие: „Сравняване на дробни с неравни членове“.

Пантата го преписа погрешно. Вместо „неравни членове“ написа „неравни крайници“.

2.

През своя трийсетгодишен живот треньорът Пангаров беше участвал всичко на всичко в осем международни срещи. Останалите деветдесет и четири бе прибавил към творческата си биография за авторитет. Най-далечния си мач бе играл в Скопие.

За срещите в Мексико Сити, Сантяго, Милано и Мадрид знаеше от спортните вестници, които следеше най-редовно. В националния отбор бе участвал само в мечтите си. А щеше положително да стигне до него и да бъде един от най-добрите, ако на републиканското първенство преди десетина години не си бе скъсал мускул на крака. Лежа дълго и го посъветваха да не се връща към активна игра. Посрещна този удар тежко – цялото му бъдеще като че ли рухна изведнъж. Тъй като го ценяха, го назначиха за помощник-треньор, а сетне му дадоха да се занимава с децата и юношите.

Пангаров обичаше да разказва случки от въображаемите си пътувания зад граница. Измисляше ги не за да се самоизтъква и хвали, а за да възпитава патриотично бъдещите големи спортисти. В тези случки той с презрение отхвърляше предлаганите му хиляди до-